

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 peti 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2634.

Trockij umorjen?

Sovjetska Rusija na pragu nove revolucije

Alarmantne vesti iz Rusije. — Konflikt med opozicijo in vlado poostren do skrajnosti. — Večji del armade na strani opozicije. Nepotrjene vesti o umoru Trockega

Beograd, 14. novembra. Današnji listi objavljajo senzacionalno vest iz Rige, glasovno katere je bil včeraj izvršen v Moskvi atentat na Trockega. Trockij je glasom te vesti bil na mestu mrtve, iz Moskve poročajo istočasno, da je Trockij s svojimi pristavami izključen iz komunistične stranke ter da je odpotoval v Berlin. Berlinske vesti pa so tako nasprotujoče, da se sploh ne da sklepati o usodi Trockega.

Moskva, 14. novembra. »Pravda« poroča, da je prišlo na zadnji seji plenuma centralnega odbora komunistične stranke do zelo viharnih prizorov, ker sta Trockij in Zinovjev javno zapretila, da bosta izvajala v Rusiji revolucijo in vrgla sedanji režim. Trockij je v svojem govoru vzkliknil: »Vi nam lahko vse podavate in pobijete, a naša ideja bo zmagala. Vaš padec je neizbežen, revolucija je na pragu!«

Spodaj vlado in opozicijo se je tako zaostri, da računamo v političnih krogih s tem, da bo prišlo v najkrajšem času do odločnega nastopa. Iz postopanja opozicije se da sklepati, da se ne plaši odredb vlade ter da ima zaslonbo v širokih ljudskih masah, kjer vedno bolj narašča nezadovoljstvo s sedanjim režimom. Trockij je razumel tako popularen tudi v sovjetski armadi, da opozicija opravičeno računa, da armada ne bo nastopala proti njemu. Sovjetska vlada se tega tudi očitno zaveda in se zato izogiba vseh mer, ki bi lahko dovedle do odločnega nastopa.

Berlin, 14. novembra. Položaj se je v Rusiji zadnje dni sino poostiril. Po izključitvi Trockega je kontrolna komisija izključila še 76 opozicijskih voditeljev, ki so se udeležili zadnjih protestnih shodov, katere je sklical Trockij. Po nekontroliranih vestih je zavzelo opozicijsko gibanje v Rusiji velike dimenzije in je prišlo na več krajih že do krvavih spopadov. Nepotrjene vesti pravijo, da sta Trockij in Zinovjev zbežala v Berlin. Po drugih vestih je bil Trockij umorjen.

Ko se je v ministrstvu prosvete zbiralo gradivo za letošnji proračun, so sicer ostale postavke za vseučilišča v proračunskem projektu za prosveto, ki ga je ministrstvo poslalo finančnemu ministru, neokrnjene, ker se takrat še ni vedelo, kako se bo izvršila redukcija na univerzah in katere fakultete ter v katerih mestih bodo prizadete. Medtem je v ministrstvu delala komisija za vseučiliški zakon ter se je pripravljala odločitev za redukcijo. Klerikalcem kot vladni stranki je bilo vse to dobro znano. Dobro znano jim je bilo predvsem tudi dejstvo, da bo z nameranimi redukcijami v glavnem prizadeto ljubljansko vseučilišče. Toda oni so molčali in še le, ko je

Kaj je z okrnitvijo ljubljanske univerze

Da bi prikril krivdo SLS, napada »Slovenec« napredne liste in obrekuje napredne politike. — Za ceno teološke fakultete so klerikalci pripravljali žrtvovati našo tehniko.

Nedeljski »Slovenec« na prvi strani postavlja »Narod« na laž in zatrjuje, da je vest o nameravani ukinitvi medicinske in tehnične fakultete na ljubljanski univerzi izmišljena ter da hočejo samostojni demokrati s tem dobiti le agitacijsko sredstvo proti klerikalcem. Predvsem zatrjuje, da so v proračunu predvideni vsi krediti za obe fakulteti navzgor to kot dokaz neresnice »Narodovega« poročila.

Resnici na ljubo moramo ugotoviti sledeče: Namera o ukinitvi medicinske in tehnične fakultete obstoja že izza časa, ko je bil g. Vukičević, sedanjih vrhovni šef klerikalcev in ministrski predsednik, še prosvetni minister. Takrat se je prvič sprožila ta misel in vse doslej se je dosledno delalo na to, da se ta načrt izvede. Da se to ni že davno zgodilo, je pripisovati le odločnemu protestu vse javnosti. Takrat so tudi še klerikalci ogroženo protestirali proti tej nakani. Bili so namreč še v opoziciji.

Ko se je v ministrstvu prosvete zbiralo gradivo za letošnji proračun, so sicer ostale postavke za vseučilišča v proračunskem projektu za prosveto, ki ga je ministrstvo poslalo finančnemu ministru, neokrnjene, ker se takrat še ni vedelo, kako se bo izvršila redukcija na univerzah in katere fakultete ter v katerih mestih bodo prizadete. Medtem je v ministrstvu delala komisija za vseučiliški zakon ter se je pripravljala odločitev za redukcijo. Klerikalcem kot vladni stranki je bilo vse to dobro znano. Dobro znano jim je bilo predvsem tudi dejstvo, da bo z nameranimi redukcijami v glavnem prizadeto ljubljansko vseučilišče. Toda oni so molčali in še le, ko je

stvar dobila že definitivne oblike ter je postalo žalostno dejstvo, da namerava vlada ukiniti v Ljubljani i medicinsko i tehniško fakulteto, so tudi oni postali glasni.

Če se vprašamo zakaj, odgovor ni zelo težak. Znano je, da je g. Vukičević svoječasno imel v projektu, da ukine ljubljansko teološko fakulteto ter jo prenese v Zagreb. Za to ceno bi se bila dala rešiti druga važnejša ljubljanska fakulteta. A sedaj se je stvar zasukala tako, da se ukine teološka fakulteta v Zagrebu, ljubljanska pa ostane. Ohranitev par tucatov teologov v Ljubljani naj naša univerza plača s svojo krasno prospevajočo tehniko!

Kakor stvari danes stoje, vztraja vlada pri svojem redukcijskem načrtu in bo ministrski svet temu primerno prikril tudi postavke prosvetnega budžeta. Seveda ni pričakovati, da bi klerikalci iz ljubljanske univerze napravili vprašanje svojega obstanka v vladi in če sedaj nekoliko kričijo po svojih listih, je to le prozoren maneuver.

Napredni poslanci so, čim so izvedeli za namere vlade, vse storili, da preprečijo nesrečo, ki preti naši univerzi. Treba bi bilo, da jih celokupna naša kulturna javnost podpre v tem, naj se redukcijski načrt ali sploh odloži ali pa vsaj omili na ta način, da nam ostanejo ohranjene dragocene posvetne fakultete za ceno združitve teoloških fakultet v Zagrebu, kjer je sedež najvišjega katoliškega cerkvenega dostojanstvenika v državi in torej naravno središče teološkega študija.

Ljubljanska poroča

Poskušen zavraten roparski umor branje Jerice Azmanove

Danes se je moral zagovarjati pred porotniki 21letni Viljem Grah, posestnikov sin v Gornjih Slavečih pri Gor. Lendavi v Prekmurju, zaradi hudodelstva poskušene zavratnega roparskega umora. Fant je živel zadnje čase kot delavec v Ljubljani. Do 1. 1923. je bil doma in je pomagal pri delu, potem pa je vsled prepira z bratom odšel od doma in delal pri raznih podjetjih, večinoma pri stavbah kot zidarSKI delavec.

Koncem maja letos je bil sprejet na delo pri Valentinu Accettu v Ljubljani, kjer je zaslužil mesečno okoli 900 Din, prenočeval je za brezplačno na gospodarjevem hlevu. Svoj zaslužek je večinoma pogljal po grlu.

Jed in pivo je običajno kupoval pri branje Jerici Azmanovi, ki je branjarila v neposredni bližini v mali hišici ob Ljubljani.

V nedeljo 12. junija zvečer je prišel v branjarjo, kjer si je naročil pivo.

Ko je Azmanova šla okoli pulta, se je s hrbtom proti njemu obrnjena pripognila in ta hip je po obdolženec z odprtim nožem v desnici skočil k nji, jo z levico zagrabil od zadaj za ramo, z nožem v desnici pa ji prerezal vrat. Jerica se je brez glasu zgrudila in obledela.

Obdolženec je vzel iz prodajalne žametasto vrečko, kjer je bila velika usnjata listnica in poleg nje še nekaj srebrnine, ter škatlico, v kateri je bilo nekaj srebrnine.

Nato je šel k strugi Ljubljanice, kjer si je pral krvavo levo hlačnico, da bi ga kri ne izdala. Nato je odšel domov, skrnil svoj plen v seno za hlevom in se splazil v hlev spat. Azmanova, ki ni bila mrtva, se je čez eno uro zavedla in si toliko pomagala, da se je priplazila do brisane, s katero si je tiskala vrat in zadrževala kri. Nato je s trudom vstala in odšla na drugo stran ceste k stanovanju Franceta Naglostja. Ker je imela prezan sapnik, ni mogla govoriti, zato je udarila po oknu tako močno, da je vzbudila očeta in sina, ki sta prihitela na cesto. Z znaki jima je pokazala, kaj se je zgodilo. Obvestili so policijo in Azmanovo prepeljali v bolnico.

V oropani vrečki je bilo 640 Din gotovine, v škatlici srebrna damska zapetna ura z verižico, par uhanov in drugih drobnarij. Vse skupaj z gotovino je bilo vredno 900 Din.

Poškodba Jerice Azmanove je zelo težka narave, prerezano ji je bilo jabolko in zgornji del sapnika, rana je segala do goltanca, poškodba je bila smrtno nevarna; trajna posledica je, da Azmanova ne bo mogla nikoli več govoriti.

Zagovor obtoženca.

Na vprašanje predsednika porotnega sedišča, ali se čuti krivega, je obtoženec odgovoril:

— Hotel sem vzeti samo denar, a Azmanove nisem nameraval usmrtiti

Predsi. Jerica, ali ste imeli obtoženca za dobrega fanta?

Priča priklama.

— Pivo ste jemali iz jame?

Potrdi, kakor tudi, da jo je vprašal, če so ga gostje poznali: a odkima, da bi ji rekel, naj mu spravi pivo. Zanika, da bi ranjena sama šla dalje, ker je takoj padla. Potegnil jo je v stran ter ji stopil na vrat, da bi jo gotovo usmrtil. Z nogo je še parkrat pritisnil.

Jerica zahteva za bolečine 50.000 Din.

Predsednik je prebral dopis glede staršev obtoženca, da so udani alkoholu, in dopise orožništva, da je Grah na zelo slabem glasu. Porotnikom je stavil sodni dvor eno glavno vprašanje, če je obtoženec storil svoj zločin v namenu. Jerica Azmanovo usmrtiti in se denarja polastiti a se roparski umor ni izvršil. Dalje je stavil senat še eventualno vprašanje, če je obtoženec svoje dejanje izvršil zato, da bi se bil polastil denarja Azmanove, a ne v namenu usmrtiti jo.

Zagovornik se je zavzel energično za obtoženca, češ da je tedaj preveč pil, da ni mogel tedaj zbrano misliti in je res samo to, kar je danes priznal in ni imel namena Azmanovo usmrtiti. Stavil je predlog, da bi se dalo porotnikom še vprašanje, ali je obtoženec svoj zločin storil v trenutni duševni zmedenosti; predlog pa je bil zavrnjen.

Porotniki so po četrtturnem posvetovanju prvo glavno vprašanje soglasno potrdili, nakar je bil Viljem Grah obsojen radi hudodelstva poskušene zavratnega roparskega umora na 12 let težke ječe.

Obtoženec je kazen sprejel.

Senatu je predsedoval višji svetnik dr. Kaiser, votanta sta bila svetnika Avsec in Kralj, državno pravdnštvo je zastopal nam. drž. pravdnika dr. Mastnak. Obtoženca pa je zagovarjal dr. Poček.

Razprava je trajala do 13.30.

Iz ljubljanske kronike

Junak pod posteljo

Visoki Jaka ima prav čedno ime. Piše se namreč Jaka Plajbes. Zablujen je že dalje časa v gospo Pavlo, ki ima prav čedno in toplo stanovanje tam v jugozapadnem delu naše Ljubljane. Pavlin možek je priden in marljiv, vedno je vreden v službi. Včeraj je hotel slučaj, da je moral zvečer nastopiti svojo težko službo. Takoj, ko je zapustil svoj dom in svojo ženko Pavlo, je prihradel na njegov dom Jaka Plajbes, da se pogreje. Zunaj je neprestano snežilo, a v Pavlinem stanovanju je valovila prav ugodna toplota.

Pavlin mož je poln skrbi opravljal svojo službo. Naenkrat pa potrkna na vrata njegove uradne sobe njegov znanec in mu pošepta:

— Poslušaj! Tvoja žena ima prav čeden obisk. Ta visoki Jaka je pri njej!

Mož je s trpkostjo sprejel na znanje nenavadno novico. Ni dolgo premišljeval, pa se je že odločil za končni sklep. Poklical je stražnika in še eno pričo ter odkorakal na svoj stan. Odklenil je vrata in stopil v zakurjeno sobico. Pravčasno pa je Jaka začul trde korake ter jo je urno pobral v nočni obleki pod posteljo. Srepa je mož pogledal na svojo nezvesto ženo ter jo pobral:

— Kje je falot Jaka? Ali ni bil pri tebi noč. Kam se je skril?

Mož je nekaj časa pregledoval vse kote, odprl je tudi omara, misleč, da se je skril tja notri. Končno pa je posvetil pod posteljo in kmalu je potegnil za nogo znano visoko postavo Jakata Plajbesa. Pošteno ga je ozmerjal in nato izročil stražniku, ki ga je odpeljal na policijsko ravnatelstvo. Jaka se je kratko zagovarjal, da je bil samo gost svoje stare ljubice g. Pavla in da ni napravil ničesar nepoštenega. Gospa Pavla pa bo sedaj imela velike sitnosti kajti gospod soprog ji je kratko naznanil da naj si poišče drugo stanovanje, ker mu ne bo več gospodinjala.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.96—23.02. (22.99), Berlin 13.55—13.56 (13.55), Dunaj 9.965 d, Curij 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 8—8.03 (8.015), London 276.4—277.2 (276.8), Newyork 56.65—56.85 (56.75), Pariz 233 d, Praga 168.05—168.85 (168.45), Milan 307.675 do 309.625 (310.625).

Efekt: Celjska 164 d. Praštedion, 890. Kreditni zavod 160 d. Strojne 80 bl. Večve 136 d. Ruše 280—295. Stavbna 56 d. Sešir 104 d.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 276.40—277.20, Newyork 56.65—56.85, Milan 308—310, Curij 10.94—10.97, Amsterdam 22.97—23.03, Berlin 13.54—13.57, Dunaj 800—803, Praga 168.05—168.85.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curij: London 25.2625, Newyork 518.5, Pariz 20.37, Milan 26.16, Beograd 123.65, Beograd 9.135, Praga 15.37.

Brzjojavke med gg. Vukičevićem in Poincarejem

Povodom podpisa pariškega pakta sta izmenjala jugoslovenski in francoski ministrski predsednik prirčni brzjojavki

Beograd, 14. novembra. Ministrski predsednik Vukičević je odpisal danes francoskemu min. predsedniku Poincarju nastopno brzjojavko:

V trenutku, ko je bila podpisana prijateljska pogodba med Francijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, sem srečen, da vam lahko izrazim svoja čustva globoke in iskrene radosti nad tem dogodkom, ki bo mnogo doprinesel h konsolidaciji splošnega miru. Ko vam to sporočam, vam obenem tolažim navdušenje, ki ga je izvajala ta pogodba v celotnem narodu in ki je namenjena ojačanju tradicionalne prijateljske zveze, ki obstoja ves čas med francoskim in našim narodom in ki bo še bolj utrdila zvezo, zasnovano na polju časti v dobi svetovne vojne.

Ob tej priliki vam izražam željo po

napredku in sreči slavnega francoskega naroda.

Pariz, 14. novembra. Ministrski predsednik Poincare je poslal na brzjojavko jugoslovenskega ministrskega predsednika Vukičevića sledeči brzjojavni odgovor:

Zahvaljujem se vam v imenu francoske republike za prijateljske pozdrave, ki ste mi jih blagovolili poslati. Pakt, ki ga je podpisala Francija s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, posvečuje stara čustva prijateljstva, ki je dobilo že toliko vidnih dokazov. Gojimo trdno nado, da bo ta pogodba ne samo ojačala prijateljstvo med obema državama, marveč tudi svetovni mir. V imenu francoske vlade želim jugoslovenskiemu narodu najboljši napredek. — Raymond Poincare.

Nad 10 milijard državnih izdatkov

Vse delo vlade je osredotočeno na definitivno sestavo proračuna. — Kompromis med finančnim in prometnim ministrom. — Za nove železnice se najame veliko ameriško posojilo. — Povratak na stari zakonski načrt o izenačenju davkov

Beograd, 14. novembra. Ministrski svet se bavi na svojih sejah, ki se bodo vršile dnevno vse do petka, izključno le s proračunom. Kakor se doznava, znaša proračun po predlogu finančnega ministra 10 milijard 800 milijonov dinarjev. Točne številke še niso znane, ker zahteva finančni minister še črtane raznih postavk, tako da bi se proračun po njegovih načrtih znižal še za celo milijardo. Zatrjuje se, da so seje ministrskega sveta precej viharne, ker zahtevajo poedini ministri povišanje raznih kreditov, čemur pa se finančni minister dosledno protivi.

Glede zahtev prometnega ministra, ki zahteva izdatno povišanje svojega proračuna, je bil po informacijah iz vladnih krogov dosežen kompromis na ta način, da bo vlada zopet poskusila najeti v Ameriki stotomilijonsko dolarsko posojilo, ki naj bi se uporabilo v železniške investicijske svrhe.

Iz tega posojila naj bi se gradile projektirane nove železnice, ceste in druge potrebne komunikacije.

V zvezi s proračunom namerava finančni minister predložiti tudi zakon o neposrednih davkih. Zatrjuje se, da je finančni minister osvojil znani mujni predlog opozicije ter obnovi zakon o neposrednih davkih, ki je bil izdelan že za časa prejšnje Narodne skupščine. Zakon bo z manjšimi spremembami istočasno s proračunom predložen Narodni skupščini v razpravo.

V ostalem pa so vladni krogi napram novinarjem kar se tiče proračuna, zelo rezervirani tako da ni mogoče zvedeti nikakih podrobnosti. Zdi se, da se vlada boji prezgodnje kritike opozicije in javnosti ter da hoče proračun na hitro roko spraviti pod streho, da bi na ta način onemogočila vsako akcijo opozicije.

Radi snežnih metežev so bile danes dopoldne telefonske zveze z inozemstvom in deloma tudi z Beogradom prekinjene, tako da nismo mogli prejeti najnovejših poročil.

Dr. Marinković na povratku

Pariz, 14. novembra. Zunanji minister dr. Marinković bo odpotoval iz Pariza danes popoldne. Spotoma se ne bo ustavil nikjer. Nameravani poset v Londonu in Rimu, o katerem se je v zadnjem času v diplomatskih krogih mnogo govorilo, bo odpadel. Zatrjuje pa se da, da se bo vršil pczneje sestanek med dr. Marinkovićem in Mussolinijem in to še pred sestankom družva Narodov meseca decembra. Jugoslovanski poslanik v Rimu g. Rakič je dobil od svoje vlade instrukcije, naj pripravi ta sestanek.

Banditi oplenili celo msto

Newyork, 14. novembra. Neka roparska tolpa je napadla mesto Aquilapam, ga zavzela in požgala. Izropala je vsa vladna poslopja. Banditi so pomorili vse, kar se jim je postavilo v bran. Naglo dospela vojska ojačenja so zaprečila nadaljnji pokolj prebivalstva in po hudih bojih iztisnila bandite iz mesta. Ustreljenih je bilo v borbi 40 roparjev.

Darujta za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Revolucije na solncu in na zemlji

Solne pege vzrok vremenskih katastrof na zemlji

Že od začetka tega tedna z malimi presledki kar naprej dežuje, bati se je tu v našem planinskem kraju velikih poplav in škoda pri vseh vodnih napravah: ogroženi so že danes (10. nov.) vsi jezovi in mostovi ob Radolni in Savi. Niso še vse škode popravljene, katere so lansko jesen povzročili nalive meseca septembra in oktobra. Prav po naključju so imele te poplave takrat koencidenco s takratnimi pojavi na solncu — to so solne pege, ki so se pojavile na solncu koncem meseca septembra in se ponovno na solncu prikazale koncem meseca oktobra l. 1926, ravno po preteku ene rotacijske dobe solca. Med našim observatorijem in švicarskim v Zürichu, kjer se najintenzivneje bavijo s temi pojavi, je dalo to opazovanje jarko živahno prosvetno korrespondenco, ki še danes ni zaključena. Odprto je ostalo le še vprašanje, zakaj se taki meteorološki pojavi, katere naj bi povzročile solne pege na naši zemlji, samo na eni mali točki odigravajo, medtem ko so sosednji kraji neprizadeti od teh ciklonov. Takrat sem prof. Wolfertju v Zürich pisal naslednje: »Ako učinkujejo v tem smislu solne pege na našo zemljo, zadostuje, če pade le mali utrinek teh na zemljo, da na tej točki nastopijo cikloni in potresi. V tem smislu sem poročal 26. okt. svojemu listu v London: »Auf der Sonne spielen sich in dieser Zeit fortwährend Revolutionen ab. Ausserordentlich grosse Sonnenflecken kündigen uns das kommende Sonnenfleckenmaximum an (1928) und — fällt dann ein Sonnestaubchen zur Erde nieder — wo es hinfällt, erzeugt es im engumschriebenen Kreise cyclonale Stürme und Erdbeben auf unserer Erde.«

Nekaj dni pozneje so se pojavile grozne nevihte in poplave na Angleškem, posebno v Londonu, za ta letni

čas gotovo nič izvanrednega.

Dne 26. oktobra sem zapuščal čudodelnega zdravnika Zeileisa v Gallsbach-u, ki je nekaj tednov mojo šepavo nogo z raznovrstnim žarenjem s prav dobrim uspehom lečil. Takrat nas je bilo tamkaj kakih 50 pacientov iz Slovenije. Pred povratkom sem še v London poročal:

... Z velikim veseljem se vračam k svojim aparatom, k dawyjevskemu observatoriju pod Triglavom, da bom slušal, kako se snujejo v osrčju zemlje potresi in opazoval z modernimi pripomočki erupcije na solncu.

Že začetkom novembra so nastopile na solncu prav karakteristične pege, od katerih je bila ena že 5. novembra blizu solčnega centralnega meridijsa. Pričakovati je bilo, da bo v kratkem, ta prav živahno se razvijajoča solčna pega učinkovala na magnetizem naše zemlje — zato sem telegrafično poročal v London, da se velika solčna pega pomika proti centralnemu meridiju — kaj hitro je tlakomer začel padati in je 10. t. m. na tako nizko točko padel, česar tu že par let nismo opozovali — od 6. nov. naprej je pa deževalo z malimi presledki naprej. Deževje je spremljal hud vihar, blisk in grom, kakor v poletnem času — tako v Bohinju, v Blejskem kotu in v vsej bližnji okolici Triglava, nad Ljubljanskim poljem smo pa občudovali med tem, seve le kratkim časom, ko smo tu v pravnici temi bili, — jasno vedro nebo — Res, da solčnim pegam že od davno pripisujejo raznovrstne vplive na našo zemljo, tudi potresne pojave, vremenske in politične preobrate, dokazane pa te domneve do danes še niso, akoravno že več kot dva tisoč let opazujejo na zemlji solne pege. Ugotovljeno je dosedaj le eno, da večje solne pege, ako nastopijo na centralnem meridiju solca,

motijo na zemlji magnetično razpoloženje. O največjem takim pojavu (l. 1903) v tem stoletju, sem napisal članek: »Ueber die Ursachen der grossen magnetischen Störungen am 31. Oktober 1903...« Glej: »Die Erdbebenwarte«, III. Jahrg. stran 76.

Dne 11. t. m. se je tu odigral zadnji akt (prizor) letošnjega vremenskega preobrata skoraj brez vsake škode. Pojavil se je že rano dopoldne sever, ki je ozračje občutno ohladil in veš naš, dozdaj še lepo zeleni alpski paradiž prevlekel z rahlo belo zimsko odejo — solne pege se nam pa nekako sramežljivo skrivajo za gostimi oblaki — na svidenje — prve dni prihodnjega meseca! Ako bodo takrat zopet učinkovale na našo zemljo?

Prof. dr. A. Belar.

Smola pariškega Shrocka Holmesa

Nedavno smo poročali, kakšna ne-zgoda je doletela londonskega mojstrskega detektiva Coartneya, v čegar vilo so vdrla neznani tatovi in mu odnesli vse, kar se jim je zdelo vrednega. Najboljše pri celi stvari je, da se je Courtney hvalil in šopiril, da je njegova vila nepremagljiva in nedostopna, kajti bila je zavarovana z zapahli posebne konstrukcije. Radi te »ne-zgode« je Courtney precej trpel na svojem moralnem ugledu.

Toda še slabše je naletel njegov slaven pariški kolega Aleks Montbouson, nazvan pariški Sherlock Holmes. Montbouson je dobil od polkovnika Calmelsa nalog, da nadzira njegovo ženo, od katere bi se ta rad ločil sodnim potom. Montbouson je bil res noč in dan na preži in posrečilo se mu je, da je gospo Calmels težko kompromitiral. Stvar je prišla pred sodišče, kjer je Montbouson pod prisego izpovedal, da je damo v zelo kočljivem položaju opazil v družbi nekega gospoda. Toda mme. Calmels se ni dala ugnati. Uspelo ji je dokazati

svoj alibi, kajti kritično uro, ko jo je Montbouson baje in flagrantno zasačil, se je nahajala pri ravnatelju nekega vzgojevalnega zavoda, da povpraša za študijsko napredovanje svoje sime. Montbouson je videl, da je zašel v past, iz katere ni izhoda. Začel je mrmrati, da je očitno zamenjal osebo, ker je bila slaba razsvetljava in da gre za fatalno pomoto.

To ga je pokopalo. Njegov nasprotnik, zagovornik dame Camille Chanteys, bivši minister v Briandovem kabinetu, sedaj eden najboljših pariških pravnikov, je skruplozno zadevo strahovito ožigal in je šel stvari do dna. Naglašal je, da je Montbousonov primer tipičen za poslovanje pariških zasebnih detektivskih zavodov, ki imajo pač težke pregrehe na vesti. Sodišče je Montbousona radi krive prisage obsodilo na leto dni zapora in s tem zapečatil karijero slovitega detektiva, verjetno — za vedno.

100 letni general

V Angliji je slavil te dni stoletnico najstarejši general angleške armade, sir Georges Ventvort Hidginsin, ki se je udeležil še krimske vojne in služil petem vladarjem. Eden njegovih najlepših spominov je srečanje s kraljem Jurijem IV. v Windsoru. Pogosto se je razgovarjal s kraljem Viljemom IV. v parku kedingtonskega gradiča. Kot kadet je pozdravil kraljico Viktorijo na dan njene poroke s princem Albrehtom. General Hidginsin je bil vojaški instruktor kralja Edvarda VII. Tudi sedanji angleški kralj in kraljica rada posečata starega generala na njegovem malem posestvu v bližini Londona. Kaj rada poslušata njegovo pripovedovanje iz prejšnjih dni ter o njegovih dogodkih. Ko je bil nedavno povabljen na nek banket, se ni hotel poslužiti lista. Čuš, da je še dovolj trden, da lahko sam spleza v peto nadstropje, kjer se je vršila pojedina. Stoletni general je še zelo čvrst in še sedaj aktivno sodeluje pri raznih vojaških reformah. O priliki sto-

letnice so mu priredili angleški generali veliko pojedino, pri kateri je starosta angleške generalitete imel dolg govor o slavnih podvigih angleške armade. V svetovni vojni je aktivno služil in vodil razne rezervne formacije v zaledju.

Najboljše, najtrpejše, zato najcenejše

Zopet banditski napad

Marokanski banditi so zadnje čase postali zelo aktivni in agresivni. Ni se evropske potnike pri Tetuanu, ki so bili odvedeni v sužnost, že prihaja vest o novem roparskem napadu. Nedavno so banditi v Tetuanu ponoči vlomili v neko draguljarno, odnesli za približno dva milijona frankov zlatnine in draguljev in skušali pobegniti v avtomobilu, katerega so istotako ukradli.

Policija, ki je bila o vsem obveščena, je bandite zasledovala na dveh oklopih avtomobilih. Tik pred francosko mejo je bandite zajela. Med roparsko tolpo in policijo se je razvila ogorčena borba, tekom katere so bili trije policisti ubiti in štirje ranjeni. Videč, da ne uidejo, so se banditi udali, nakar so bili vklenjeni odpeljani v Tetuan.

Gostilna »Otok Vis«
razpolaga danes s svežimi sardoni. 2549

Klavir
ceno na prodaj. Naslov v upr. »Slov. Naroda«. 2512

Lokal
primeren za delavnico mirne obrti, iščem za takoj na prometnem kraju. Eventuelne adaptacije prevzamam na svoje stroške. Ponudb. pod »Lokal 2535« na upravo »Slov. Nar.« 2535

Za slabotno deco
in odrasle prip. »e« izjelo iz sveže dospelga ribarstva, olja najbo: znamke: lekarna Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg. 2532

Trgovski lokal
s stanovanjem se išče na prometnem kraju v mestu za takoj ali spomladi. Ponudbe na upravo lista pod »Lokal 2414«. 2414

Strojni ključavničar
izkušen v večji tovarni, zmožen slov. in nemškega jezika, išče primerno službo. Nastopi lahko takoj. Dopise na upravo lista pod »Ključavničar/2510«. 2510

Klavirji
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih instrumentov razlikih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Ugaševanje in popravila za Glasbeno Matico, Konservatorij in druge institucije se izogotavljajo od moje tvrdke. Točna postrežba, zmerne cene, tudi na obroke. Izdelovalec klavirjev R. WARBEK, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5/I. 2544

Št. 11.100/7

Natečaj

za izvršbo projekta na način ške za dve zgradbi, vsaka za moško in žensko osnovno šolo v Splitu.

Udeležiti se more o inženjerji državljani kraljevine SHS in inženjerji podaniki slovenskih držav, ki imajo stalno bivališče v kraljevini SHS.

Ocenjevalno sodišče in gradbeni program je sestavljen po pravilih za natečaj Udruženja Jug. Inž. in arhitektov.

Tekmovanje je oddeljeno za vsako zgradbo, pa zato lahko ponudniki napravijo projekt tudi za samo eno šolsko zgradbo.

Nagradili se bodo trije najboljši in odgovarjajoči projekti in to za vsako šolsko zgradbo z

- I. nagrado 10.000 dinarjev
- II. nagrado 7.000 dinarjev
- III. nagrado 4.000 dinarjev

Natečajni izdelki naj se izročijo občinskemu upraviteljstvu Split do 2. januarja 1928 opoldne.

Program natečaja in situacijski načrt daje občinsko upraviteljstvo proti plačilu 50 dinarjev.

Občinsko upraviteljstvo Split,
dne 5. novembra 1927

(V zadnjih dveh objavah napačno priobčeno do 2. decembra 1928.)

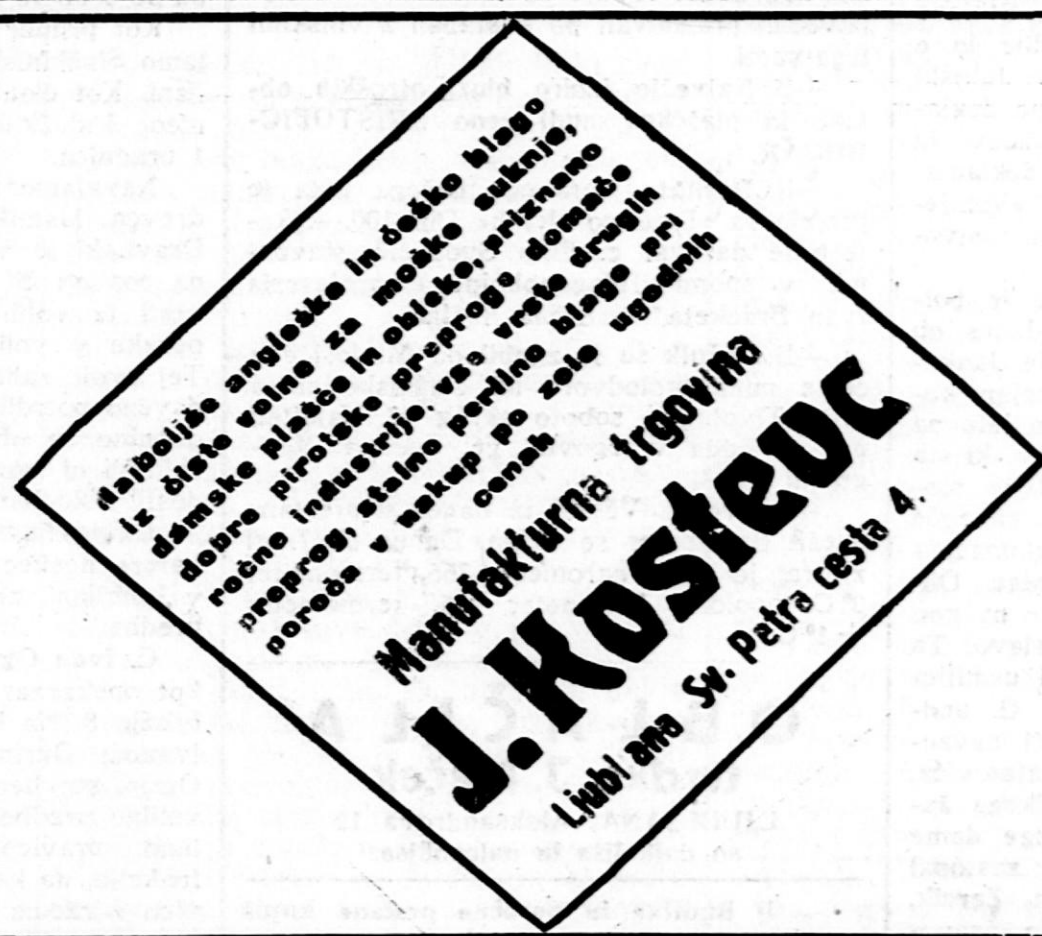
Male budilke v lesu
F. ČUDEN
Ljubljana, Prešernova 1

Kontoristinja
z dveletno prakso, zmožna slovenskega in nemškega jezika, stenografije ter strojepisja, išče službo. Gre tudi za blagajničarko tudi na deželo. Ponudbe na upravo lista pod »Kontoristinja/2508«. 2508

Pozor Slovencil
Proda se lepo posestvo, ca. 80.000 kv. m., s hišo v bližini mesta Banja Luka, Bosna, po zel. nizki ceni. V rašati pri Joco Smidt, trgovec Banja Luka. 2515

prenavlja, čisti in osvežuje kuhinjske in druge stvari, slabo delovanje trave in vzpodbuja apetit. 1 paket 20 Din. — Priročna.
Lekarna Bahovec,
Ljubljana, Kongresni trg

Zračna soba
z električno razsvetljavo v R. žni dolini (Ljubljana) se odda mirnemu gospodu ali dijaku. Cena z zajtrkom 300 Din. Ponudbe na upravo lista pod »1. december/2517«. 2517

Opremljeno sobo
svetlo, oddam takoj gospodu. Levstikova ul. 19, Breznik. 2547

Stanovanje
dveh sob s kuhinjo išče mirna uradniška stranka v novi ali stari hiši v mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Snažnost 2506«. 2506

Stanovanje
s sobo in kuhinjo dobi takoj zakonski par brez otrok. Na slovo pove uprava »Slov. Nar.« roda. 2545

Zamenjam stanovanje
dve sobi s kuhinjo v Rožni dolini z takim v mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Zamenjava/2521«. 2521

Prostor
v sredini mesta, ki bi ga preuredil v lokal za mirno obrt, iščem. Ponudbe pod »Prostor 2536« na upravo »Slov. Nar.« 2536

POPOLNOMA NOVO!

MONUMENTALNO! PRETRESLJIVO! KOLOSALNO!

POPOLNOMA NOVO!

VELIKASTNO! SENZACIONALNO! ZABAVNO! NEPREKOSLJIVO!

Danes predvajamo ravnokar dovršeni film, ki je prava senzacija v umetniškem in tehničnem oziru. Film, ki se ravnokar predvaja z največjim uspehom v svetovnih kinogledališčih je dosegel tudi v Ljubljani pri večerajnji premieri VELIKANSKI USPEH.

V sedmem nebu

Mlada prekrasna pastorka v rokah brezsrčne mačke. Reši jo junaški mladenič ter jo odvede v »SEDMO NEBO«, kjer uživa raj neskaljene, čiste ljubezni. — Trobenta svetovne vojne. Vsakodnevni duhovni sestanki mladega zaljubljenega para. — Težka usoda. Uteha v mehkih rokah svoje izvoljenke. — V glavni vlogi prekrasna, mlada

JANET GAYNOR

V ostalih vlogah sama izbrana filmska elita. — Prekrasna očarujoča fotografija bojnih poljan, ponočnega boja z žveplenim ognjem, boj na nož. Ne pregledne armade širnega polja slave itd. itd.

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 1.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124.

Kolumbovo jajce

to sicer ni, pač pa polezno sito »Kompleta« čajne ročke, ki omogoča dovršeno pripravo čaja in nudi s tem najvišji čajni užitek. Voni, moč in izdatnost so popolnoma razviti in čajni listi temeljito izkoriščeni.

Vi prejmete »Kompleta« ročko potom tvrde F. Majzel, Maribor, ako ji vpošljete prazne omole čaja znamke »Čajna ročka« v vrednosti prodanega čaja od 3 kg, nadalje k tej spada jočo puščico za sladkor ali vlivalko za smetano ali čajno šodelico, ako ji pošljete praznih omolov za 1 kg vrednosti prodanega čaja.

ČAJNA ROČKA

Za kolodvorsko restavracijo na železniški progi Zagreb-Sušak potrebujem poslovojdjo

na procenite. Prednost imajo oženjeni, ki so že bili v takem nameščenju. Potrebna kavcija v gotovini 15 000 D n. Pismene ponudbe na naslov: »Zagreb I. poštni predal 744«.

Preselitev

mod. salona za damske klobuke Ivanki Stegnar z Rimske ceste

Vljudno naznanjam, da sem otvorila nov lokal v Stritarjevi ulici 9, vis à vis J. C. Mayer Velečen ene odjema ce prosim za naklonenost.

Stroji za betonski strešnik.

Stroji za betonski zidak. Stroji za betonske otle kose. Oblike za cevi in stopnice. Stroji za brušenje in poliranje. Stiskalnice za cementne plošče vseh vrst.

Metallniki za malto in beton.
Kamenolomci, valjarnica, Izpiralnice za pesek prod itd.
Trgovca strojev Dr. Gaspary & Co., Markranstädt.
Prosimo za obisk. b Leipzig
Katalog št. 45 brezplačno